

ŠAROVÝEC

Čtvrtletník obce Šarovy 3/2020

Šarovský dorost na soutěži konané v Melúnparku v srpnu/foto SDH Šarovy

Dezinfekce na zastávkách je stále k dispozici a průběžně doplňována

STAROSTA INFORMUJE

Vážení čtenáři našeho zpravodaje, v posledním čísle jsem vám všem v článku Společně jsme to zvládli popřál, abychom se při čtení dalšího Šarovce setkali v lepším rozpoložení. Bohužel se tak neděje. Situace se sice na chvíli přes prázdniny jevila příznivěji, ale vše je jinak.

Nechci opět nabádat k tomu, co jsem si přál na jaře a děkovat za rozumné chování všech občanů, aby zlovir co nejméně vstoupil do našeho života, ale jiné přání není. Takže věřím, že v naší malé obci máme moudré a uvažující lidi a že se opět popereme tak jako celá republika a svět s tímto neřádem. O tom, že jsme papírově obdrželi všechny dotace, jsem se zmiňoval minule. Nyní už je vše i v realu.

Nové auto pro jednotku SDH již troubí před hasičárnou, po nových chodnících už chodíte a přístřešek se chystá na jaro, jakmile to počasí dovolí. Chci poděkovat za trpělivost při zdolávání překážek při rekonstrukci chodníků, ale myslím, že to stálo za to.

Do konce roku bychom měli mít hotový projekt na budovu šaten a okolí, takže dál už bude záležet na úspěchu při žádání o dotace. Chtěl bych, abychom znovu požádali o dotace na dokončení poslední etapy chodníků, vše však záleží na situaci, která bude po novém roce. Pomůže nám každá podpora finanční, tak jako alespoň kompenzační bonus za výpadek v příjmech obce (ve výši 320 tis. Kč).

Přeji Vám co nejméně stresu a budu se těšit společně s Vámi na lepší časy.

František Langr

REPORTÁŽE

Nový požární automobil

S velkou radostí i s nadšením přebírali na konci září v sídle společnosti Lion Car Uherské Hradiště.... 6

text Jan Soukup/foto SDH Šarovy

Rozloučení s prázdninami

V neděli, 30. srpna 2020, proběhla na šarovském výletišti za obecním úřadem akce pro děti s názvem Rozloučení s prázdninami. Dá se říct, že to v letošním roce.... 9

text Adéla Fusková/foto D. Fejt

Československé legie 1914-1920

Na konci září, těsně před přísnějšími protiepidemiologickými opatřeními, obec Šarovy stihla... 12

text David Fejt/foto D. Fejt

RUBRIKY

Obecní zastupitelstvo informuje

13. zasedání OZ 4

Šarovská řemesla

18

Oficiální čtvrtletník Obce Šarovy

Zpravodaj vydává Obecní úřad v Šarovech
Petr Bernatík, ŠÉFREDAKTOR
a ostatní místní zpravodajové
Martin Fusek, Lubomír Jarcovják GRAFIK
E-mail: sarovec@sarovy.cz
Website: www.sarovy.cz

Uzávěrka tohoto čísla: 30. 9. 2020

Copyright: © Obec Šarovy

Náklad: 50 výtisků, cena 20 Kč

e. č. MK ČR E 15185

OBECNÍ ZASTUPITELSTVO INFORMUJE

13. zasedání OZ, 16. 9. 2020

Je přítomno 7 členů zastupitelstva, zasedání je usnášení schopné v souladu s ust. § 92 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Jednání řídí starosta František Langr.

Body programu:

Volba předsedy finančního výboru
OZ volí předsedkyni finančního výboru paní Martinu Gagovou.

Stanovení odměny za výkon funkce neuvolněného člena OZ ve funkci předsedy finančního výboru

OZ stanoví měsíční odměnu za výkon funkce neuvolněného člena OZ ve

funkci předsedy finančního výboru ve výši 1.000,-- Kč.

Volba člena finančního výboru

OZ volí členkou finančního výboru paní Lenku Chalupovou.

Smlouva o bezúplatném převodu

OZ schvaluje Smlouvu o bezúplatném převodu vlastnického práva k nemovité věci s omezujícími podmínkami a to k pozemku parc. č. 140/2 - ostatní plocha, ostatní komunikace, zapsaná na LV 60000, k. ú. Šarovy a pověřuje starostu obce k podpisu smlouvy.

Smlouva o poskytnutí služeb - zimní údržba

OZ schvaluje smlouvu o poskytnutí

II. etapa rekonstrukce chodníků byla zahájena již v letním období

služeb - zimní údržba obecních komunikací traktorem mezi obcí Šarovy a společností SLS cz s. r. o., se sídlem Bohuslavice u Zlína 279, 763 51 Bohuslavice u Zlína, IČO: 29268486, zastoupenou Robertem Slezákem, jednatelem, a pověřuje starostu obce k podpisu smlouvy.

Zařazení obce do MAS

OZ schvaluje zařazení území obce do územní působnosti Místní akční skupiny Dolní Poolšaví na programové období let 2021 - 2027 a pověřuje starostu obce k podpisu schvalovacího protokolu.

Rozpočtové opatření č. 2/2020

OZ schvaluje rozpočtové opatření č. 2/2020 v souladu s ust. § 102 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění a v souladu s ust. § 16 odst. 3 písm. a) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů - změny v rozpočtu - přesun rozpočtových prostředků na jednotlivých paragrafech a položkách.

Hospodaření obce

OZ bere na vědomí hospodaření obce ke dni 31. 8. 2020.

CO NA ZASTUPITELSTVU (NE)ZAZNĚLO

I přes nepříznivou a stále se zhoršující epidemiologickou situaci v České republice zastupitelstvo obce nezahálí a snaží se navzdory veškerým omezujícím opatřením pracovat ve prospěch obce a šarovských spoluobčanů.

Z těch významnějších záležitostí se obecnímu zastupitelstvu podařilo pořídit nový požární vůz tovární zn. Peugeot (píšeme na jiném místě zpravo-daje). Na tento automobil byly získány prostředky z Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru a ze Zlínského kraje. Oběma subjektům tímto děkujeme. Současně s nákupem nového požárního vozidla se nám podařilo uskutečnit prodej stávajícího požárního vozu zn. IVECO za velmi slušnou cenu. Díky výše uvedeným finančním zdrojům tak nákup nového

hasičského auta znamenal pro obecní pokladnu pouze minimální zátěž.

Další viditelnou akcí se stala II. a III. etapa rekonstrukce chodníků, která bezprostředně navázala na I. etapu rekonstrukce uskutečněnou v předchozím roce. Občanům děkujeme za trpělivost, s jakou snášeli omezení spojená s touto rekonstrukcí. A děkujeme rovněž Zlínskému kraji, s jehož finanční výpomocí ve výši 1 mil. Kč byla tato rekonstrukce realizována. Věříme, že se nám v nejbližší době podaří získat dotační prostředky i na zbývajících úsek chodníků.

Současně s rekonstrukcí chodníků je však zapotřebí zmínit přípravu pro zavedení vysokorychlostního internetu v naší obci. Spoluobčané si jistě mohli všimnout, že tu zástupci investora,

kterým je pan Petr Špendlík (i2net) současně s rekonstrukcí chodníků připravovali optickou kabeláž pro zavedení vysokorychlostního internetu do všech domácností. Tento projekt je financován výlučně panem Špendlíkem, obec Šarovy panu Špendlíkovi poskytuje obecní pozemky, ve kterých bude kabeláž uložena (formou zřízení věcného břemene). Výsledkem celého projektu by mělo být vysokorychlostní připojení dostupné pro všechny občany naší obce.

Mimo výše uvedené činnosti řešilo obecní zastupitelstvo „běžné“ provozní záležitosti, jako je např. příprava na zimní údržbu místních komunikací, údržba obecních pozemků či převod pozemků pod stávajícími komunikacemi do vlastnictví obce.

Pro občany, kteří by měli zájem, je na obecním úřadě podobně jako v jarní vlně epidemie k dispozici dezinfekce. Bližší podrobnosti včetně potřebných kontaktních údajů naleznete na webových stránkách obce.

Zlínský kraj v letošním roce přispěl na rekonstrukci chodníků i na pořízení nového požárního vozidla pro jednotku SDH Šarovy.

NOVÝ POŽÁRNÍ AUTOMOBIL

S velkou radostí i nadšením přebírali na konci září v sídle společnosti Lion-Car Uherské Hradiště, velitel sboru Tomáš Kadlčík a starosta sboru Jan Soukup, nový požární automobil s přívěsem, který pořídila obec Šarovy pro svou jednotku Sboru dobrovolných hasičů. Jedná se o dopravní automobil značky Peugeot Boxer, který je schopen přepravit až devět hasičů k zásahu, nebo může být využíván pro evakuaci obyvatelstva.

Vozidlo je vybaveno nejmodernější technikou, kupříkladu mobilními

radiostanicemi, ručními LED svítilnami nebo couvací kamerou a dalšími technickými prvky, které přispívají k uživatelskému komfortu pro dnešní dobu již standardnímu. K dopravě požárního vybavení, jako je například požární stříkačka, pak bude sloužit nový přívěsný vozík značky Agados.

Pořizovací cena nového požárního automobilu včetně přívěsného vozíku byla 901 000 Kč. Tuto částku by nemohla naše obec hradit z vlastních zdrojů. Velkou měrou byla dotována Generálním

ředitelstvím Hasičského záchranného sboru, které podporuje obnovu dopravních automobilů, a které přispělo částkou 450 000 Kč. Významným příspěvkem pak byla také dotace poskytnutá Zlínským krajem, a to ve výši 300 000 Kč. Oběma institucím proto patří velký dík.

Nově pořízená technika nahradí starší vozidlo, tovární značky Iveco, které se podařilo odprodat za cenu 109 000 Kč. Na Obec Šarovy tak zbyl doplatek pouhých 42 000 Kč a to se za úplně nový vůz jistě vyplatí. Společným přáním všech hasičů je, aby jim nový automobil sloužil po mnoho let bez nehod a byl stále ozdobou jejich sboru. Všem, kteří se podíleli na realizaci pořízení tohoto vozidla, patří velké poděkování.

Jan Soukup, starosta SDH

MLADÍ HASIČI V AKCI

V letošním divném roce je i pro naše mladé hasiče složité fungovat tak jako v jiných letech, poctivě trénovat a připravovat se na soutěže, jejichž uskutečnění je s velkým otazníkem. I přes nepříznivý stav věcí se však našim mládežníkům nakonec podařilo se do soutěží.

Po letních prázdninách totiž bývá pro mladé hasiče uspořádáno ještě několik hasičských soutěží a naštěstí se tak podařilo i letos, byť za nestandardních podmínek a přísných hygienických a protiepidemiologických opatření. Namátkou zmíním například nemožnost potkat se tváří tvář s konkurečními družstvy (kamarády), zrušení slavnostních

ceremoniálů, vyhlášení výsledků, apod.

Pro svou atmosféru jsou nejen mezi našimi reprezentanty oblíbené zejména soutěže noční, které lze pořádat pro děti v přijatelném čase. Taky naše družstvo se dvou takových zúčastnilo.

Na soutěži v Záhorovicích se nám rozpojily hadice, ale v Záhlinicích čas 21 sekund znamenal 10. místo.

Ale je tu i příprava na podzimní branný závod, pokud se tedy vůbec uskuteční. Je potřeba začít trénovat střelbu ze vzduchovky a zopakovat si základy zdravotní topografie a určování hasičského nářadí.

Bohužel s vyhlášením nouzového stavu a

veškerých mimořádných opatření nařízených státními orgány došlo k dočasnému zmrazení veškerých soutěžních aktivit mladých hasičů.

Doufejme, že tato omezení nebudou trvat

příliš dlouho a že se naší mládeži podaří ještě v letošním roce zapojit do původně plánovaných závodů.

Jarek Křen ml.

Ne každý je ze současné situace nadšený

MLADÍ HASIČI VÝLETUJÍ

Po loňském úspěšném tažení mladých hasičů Jihomoravských krajem, kdy mimo jiné navštívili zámek Milotice, bylo rozhodnuto, že v rámci odměny za celoroční tvrdou práci na soutěžích a trénincích, vyrazí mladí šarovští hasiči do Brna, kde se na tamním výstavišti nachází expozice VIDA!

Jedná se o stálou expozici téměř 180 interaktivních exponátů, které na ploše 6.200 m² nejenom dětem, ale i dospělým vysvětlí, jak funguje svět kolem nás. Expozice je rozdělena do šesti tematických celků: Planeta, Civilizace,

Člověk, Mikrosvět, Dětské science centrum pro děti od 2 do 6 let a venkovní expozice. Naše děti si tak mohly na vlastní kůži vyzkoušet, jak funguje tornádo, jaké to je při zemětřesení, jaké jsou účinky přílivu či odlivu nebo jakou sílu dokáže vyvinout vichřice. V jiných částech expozice zkusily vlastními silami rozjet ledničku, překřičet tryskáč nebo trénovaly záchranu lidského života při masáži srdce.

Od vyzkoušení všech exponátů jsme si odpočinuli v 3D kině. Stihli jsme dva filmy. V prvním jsme se přenesli

Čekáme, až nás pustí dovnitř

do prehistorie. Sledovali jsme, jak se ze zatoulaného dinosauřího vejce vy-
líhl malý dinosaur, který se snaží
najít cestu ke svému druhu. V druhém
filmu nazvaném „Pidioobr“ jsme sle-
dovali těžké živobyty, které mají malí
hrdinové zvířecí říše, veverka a myš.
V poledne děti navštívily místní

restauraci a dopřály si oddech u dob-
rého oběda. Po něm vyrazily vyzkoušet
exponáty, které dosud vyzkoušet ne-
stihly. I přesto, že v expozicích strávily
téměř pět hodin, ani zdaleka nestihly
otestovat všechny atrakce. Mají tak tip
pro výlet s rodiči, až situace dovolí.

Petr Bernatík

ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINAMI

V neděli, 30. srpna 2020, proběhla na
šarovském výletišti za obecním úřa-
dem akce pro děti s názvem Rozlou-
čení s prázdninami. Dá se říct, že to
v letošním roce byla jedna z mála ra-
dostí šarovských dětí, neboť pandemie
koronaviru ruší jednu oblíbenou akci

za druhou.

Celý den proběhl za organizace a ko-
ordinace Adély Fuskové a Jitky Voj-
kůvkové, které si pro děti připravily
nejrůznější aktivity. Děti si mohly
vyzkoušet vyrobit indiánské čelen-
ky nebo třeba záložky do učebnic a

Pro děti byly připraveny aktivity „klidné“...

...i aktivity hýbací/foto DF

knížek. Dále si mohly zadovádat při překonávání opičí dráhy a v závěru dne se mohly zapojit také do nejrůznějších společných her a soutěží.

V rámci retro hrátek měly děti možnost vyzkoušet si také skákání panáka nebo legendární skákání gummy, tedy hry, které byly součástí dětství jejich rodičů a prarodičů.

Závěrem si účastníci opekli špekáčky a děti se radovaly z malých odměn, na kterých si pak s chutí smlsly. Celý den

se vydařil, i počasí nakonec přálo.

Na Rozloučení s prázdninami přišlo několik šarovských dětí společně s maminkami i tatínky, společně si mohli užít poslední prázdninovou neděli a snad se jim tato akce líbila a užili si ji společně s ostatními.

Tímto bychom také chtěli poděkovat obci Šarovy za nemalou finanční podporu a vůbec za umožnění celého pohodového odpoledne.

Adéla Fusková

Skákání panáka v rámci retrosoutěží/foto DF

Na konci září, těsně před přísnějšími protiepidemickými opatřeními, obec Šarovy stihla v sále uspořádat přednášku na téma Československé legie.

Jsem rád a vážím si toho, že jako přednášející přijal pozvání předseda Spolku vojenské historie Valtice pan Mgr. František Trávníček. O tom, že pan Trávníček není obyčejný přednášející, jsem asi patnáct posluchačů přesvědčil hned při uvítání. A použil jsem jeho vlastní slova: Zveřejňuji výsledky mého pátrání v edici (ne)Zapomenutí legionářští bráskové. K dnešnímu dni je to celkem 549 zpracovaných osudů, 5 knih vydaných, 1 rukopis se dopracovává k vydání (odvolávky a popisky fotografií), 27 zpracovaných obcí z Břeclavska a Hodonínska. Krom této edice ještě dvě knihy o brigádním generálovi Josefu Slunském a pro Rakvice knížka o legionářích mimo edici. Mám rozpracovány další dva rukopisy v rámci edice a další obce mají zájem o zpracování osudů svých rodáků. Našel jsem potomky krom různých míst v ČR také na Slovensku, v Rusku, na Sibiři, Argentíně, USA a dokonce informace o jednom legionáři až z Tasmánie. Přes všechny potíže a problémy, které tato činnost provází - se nemám za co stydět, poznání a zveřejnění osudů těchto lidí za to stojí.

Dále jsem chtěl přítomné seznámit s příběhem, jak vlastně jsem pana Trávníčka poznal a tím i požádal o uskutečnění přednášky.

Vlastníme hrob v Hovoranech, kde je pochovaný můj pradědeček, ruský legionář Jan Strmiska. Pan Trávníček si při hledání jeho osudů našel telefonní kontakt na mě a jelikož právě zpracovává knihu o legionářích z Hovoran, ptal se, jestli nemám nějaké fotografie pradědečka.

Velkým překvapením pro něho bylo mé sdělení, že fotografie vlastníme, ale mám pro něho něco daleko zajímavějšího. Oznámil jsem mu, že s námi bydlí pradědečkova dcera Zdeňka Hykšová, a může se jí zeptat na vzpomínky osobně. Za pár dnů toho využil, a vznikl příjemný hodinový rozhovor o Janu Strmiskovi, ze kterého může čerpat do

Přivítání a představení...

Účastníci přednášky museli dodržet hygienická opatření

připravované publikace.

Tímto jsem na přednášce přítomnou nejstarší občanku Šarov a nejstarší rodačku z Hovorán přivítal, následoval upřímný potlesk přítomných.

Následně si vzal slovo pan Trávníček a vysvětlil účastníkům přednášky příčiny a začátek konfliktu, který rozpoutal 1. světovou válku. Dále osvětlil pojmy jako např. česká družina, legionář, dobrovollec, Transsibiřská magistrála a mnoho zajímavého o životech legionářů za 1. světové války, včetně jejich návratu do nové vlasti.

Také vylíčil, jak se v minulosti chovaly k legionářům různé režimy. V některých režimech bylo výhodné se ke své

legionářské minulosti hlásit, v jiných zase ne....

Byla vzpomenuata velká jména československé historie: filozof, spisovatel, profesor sociologie a politik Tomáš Garrigue Masaryk, slovenský politik, astronom, diplomat, vojenský pilot a pozdější generál Milan Rastislav Štefánik a filozof a politik Edvard Beneš.

Další část přednášky byla zaměřena na šest šarovských legionářů, především na Františka Kozlíka, jehož vnuk byl na přednášce také přítomen.

Jelikož má pan Trávníček předky z Mistřic, Včelar a Bílovic, chtěl by v budoucnu, pokud bude zájem, zpracovat rodáky mikroregionu Za Moravú do samostatné

knihy v rámci jeho edice.

Dále přítomným prakticky ukázal, jak mohou hledat své předky legionáře v databázi Vojenského historického archivu a skutečně se ke mě donesla zpráva, že jedna účastnice přednášky svého předka legionáře našla a ne jednoho!

I toto zjištění a kladné ohlasy mě vedou k názoru, že přednáška byla úspěšná.

D.Fejt

Bez Sokola by nebyly legie, bez legií by nebylo Československo.

T. G. Masaryk

Na přednášce nechyběly ani ukázky práce pana Trávníčka/foto DF

HODOVÉ ZPÍVÁNÍ

Je smutné vidět, jak nám pandemie koronaviru spolu s mimořádnými opatřeními státních orgánů ruší akce, na které se celý rok těšíme a které nás tak baví. Výčet těchto akcí je široký a nekončící, namátkou Pálení čarodějnic, Den maminek, Melúnový pohár, Slavnosti

vína, Dlabání dyní a naposledy i Šarovské hody.

Šarovská chasa ještě v průběhu září rokovala, zda hody neuskutečnit v nějaké okleštěné podobě a nakonec se rozhodla, že se podobně jako v jiných obcích Šarovské hody neuskuteční. Bylo by to

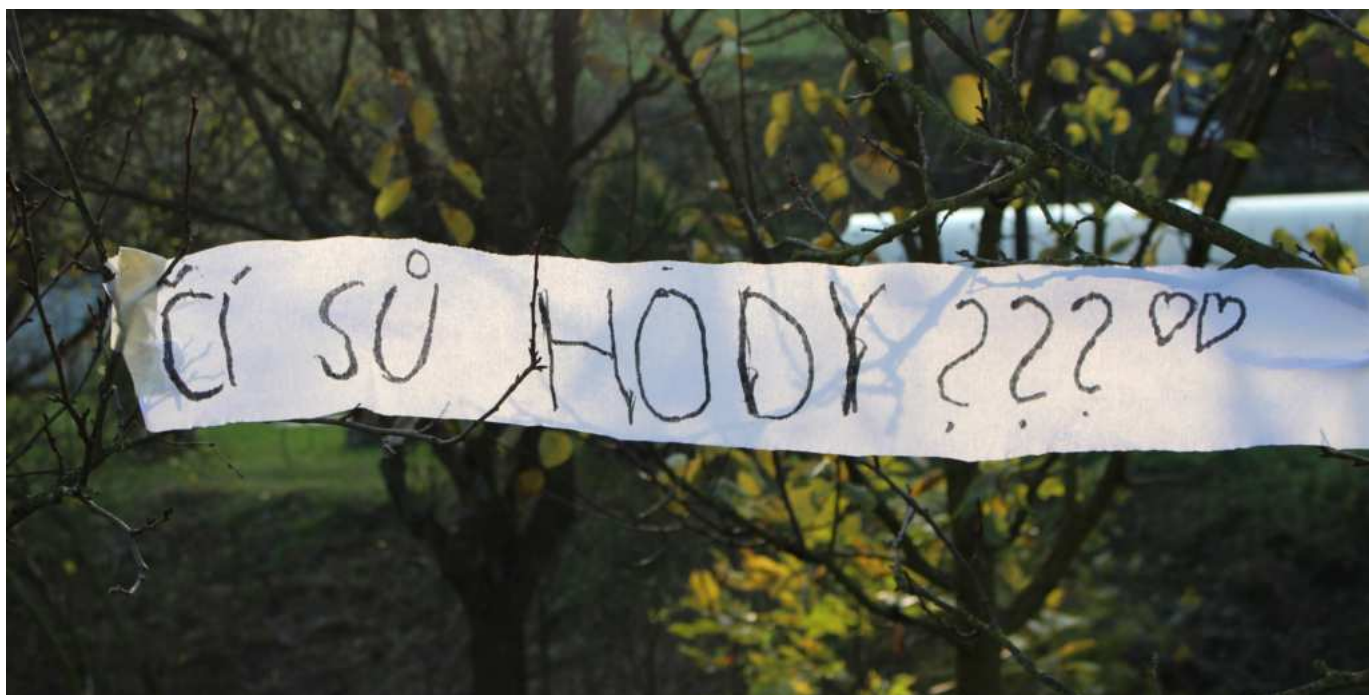
velmi složité a s ohledem na vyhlášená nařízení vlády ČR možná i nerealizovatelné.

Nicméně ani tak se hodů nechceme vzdát a pokusíme se je, alespoň symbolicky oslavit. Nevíme, jaká bude situace, jaká budou panovat omezující opatření, co se bude smět a co ne. Přesto se pokusíme uspořádat alespoň hodové zpívání. V sobotu, 7. listopadu od 15:30 hodin před obecním úřadem se chceme

na chvíli sejít a zazpívat si. Vůbec netušíme, jestli tento plán vyjde. Netušíme, jestli budeme mít přes ústa roušky a jestli budeme stát 5 metrů od sebe, ale pokusíme.

Sledujte proto, prosím, webové stránky obce, a pokud všechno dobře dopadne a vy půjdete zrovna kolem, klidně si s námi v dostatečném rozestupu zazpívejte.

Šarovská chasa

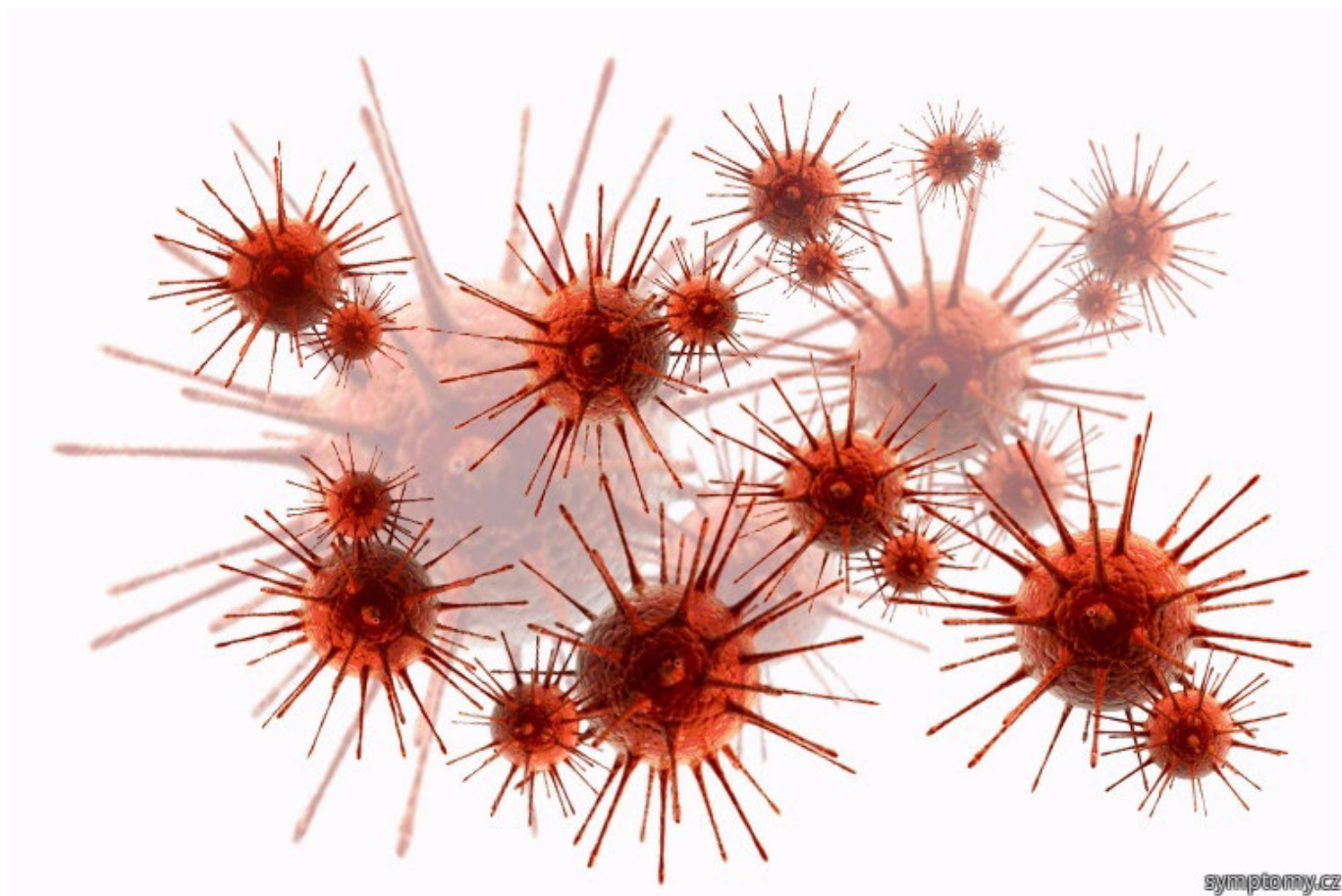
Letos koronaviru/foto VB

EPIDEMIE DÁVNÉ I NEDÁVNÉ

Celý svět se utápí v pandemii onemocnění známého jako onemocnění COVID-19, které je způsobováno novým typem koronaviru. Pro něj se pro změnu vžilo označení SARS-CoV-2. Jenomže tato pandemie není ani zdaleka první pandemií, která v historii postihla lidstvo.

Lidstvo v minulosti čelilo několika

pandemiím. Některé byly mírné a lidé si je v současnosti již ani nevybaví. Jiné naopak znamenaly obrovské ztráty na životech a nesmazatelně se černým písmem zapsaly do kroniky historie lidstva. Jaké nemoci tedy sužovaly lidstvo v minulosti? A které z nich měly našlápnuto k tomu, že mohly lidstvo dokonce vyhubit?

Tak vypadá virus H1N1/foto symptomny.cz

Mnozí z vás si možná vzpomenou, jak v roce 2009 začaly plnit média zprávy o mexické chřipce. Nám je však mnohem více známa jako chřipka prasečí. Svůj původ, jak už první název napovídá, má v Mexiku, odkud se rozšířila do dalších států.

Prasečí chřipka je respirační onemocnění, které způsobuje chřipkový vir kmene H1N1 a její výhodou z pohledu nás, lidí, je, že je možné se proti ní očkovat. Navzdory velkým nákupům vakcíny ze strany české vlády (údajně bylo zakoupeno až 700 000 kusů vakcíny) se nechalo naočkovat přibližně 66 000 lidí. To znamená, že zbytek zakoupené vakcíny musel být zlikvidován, aniž by byl využit.

I přesto, že mexická prasečí chřipka

nepředstavovala výrazné zdravotní riziko, a některé zdravotnické kapacity dokonce polemizují o tom, že šlo v tomto případě o pandemii, měla fatální dopad na zdraví některých jedinců, a to i v České republice. Podle údajů zveřejněných na portálu novinky.cz se mexickou prasečí chřipkou v České republice nakazilo 2477 osob a 102 lidé na ni zemřeli. Celosvětově pak statistikové uvádí, že na prasečí chřipku zahynulo přibližně 200 000 osob.

I když tedy mexická chřipka zasáhla celý svět a drtivá většina zemí eviduje úmrtí způsobené touto nemocí a snad proto si v pandemickém žebříčku své místo zaslouží, co do počtu obětí se nejednalo o pandemii, která by znamenala ochromení lidských životů tak, jak

je prožíváme v dnešní době. Důvodem je zejména skutečnost, že proti mexická prasečí chřipce byla již v době jejího výskytu k dispozici vakcína, resp. stávající vakcíny dokázaly účinky mexické prasečí chřipky utlumit.

Závažnější pandemii co do počtu obětí však představovaly nemoci, které propukly v Asii na konci padesátých, resp. šedesátých let. V prvním případě se jednalo o tzv. Asijskou chřipku. Ta vznikla pravděpodobně tím, že došlo k mutaci virů lidské a ptačí chřipky, které napadly vepře.

Podobný typ viru, dnes známý jako Hongkongská chřipka, pak začal úřadovat o deset let později. Opět se předpokládá, že došlo k mutaci virů lidské a ptačí chřipky, nicméně tím, že byl velmi podobný viru Asijské chřipky, byli proti ní lidé částečně imunní.

I přesto však vir Hongkongské chřipky (kmen H3N2 chřipkového viru A) úřadoval po celém světě a vyžádal si téměř 1 milion obětí. Nástup této chřipky byl

natolik razantní, že kupříkladu v Berlíně byli nuceni skladovat zemřelé v tunelech metra. V západním Německu pak pro nedostatek hrobníků muselo být využito služeb popelářů.

Virus H3N2 se pak vrátil ještě v další sezóně, na přelomu let 1969 – 1970. Tato druhá vlna však neměla natolik závažné důsledky jako první vlna Hongkongské chřipky.

I když má Hongkongská chřipka za sebou více než milion obětí, nepatřila v historickém kontextu k těm nejzávažnějším pandemiím. Mnohem závažnější pandemií byla pandemie Španělské chřipky na začátku 20. století. O té ale až v příštím čísle.

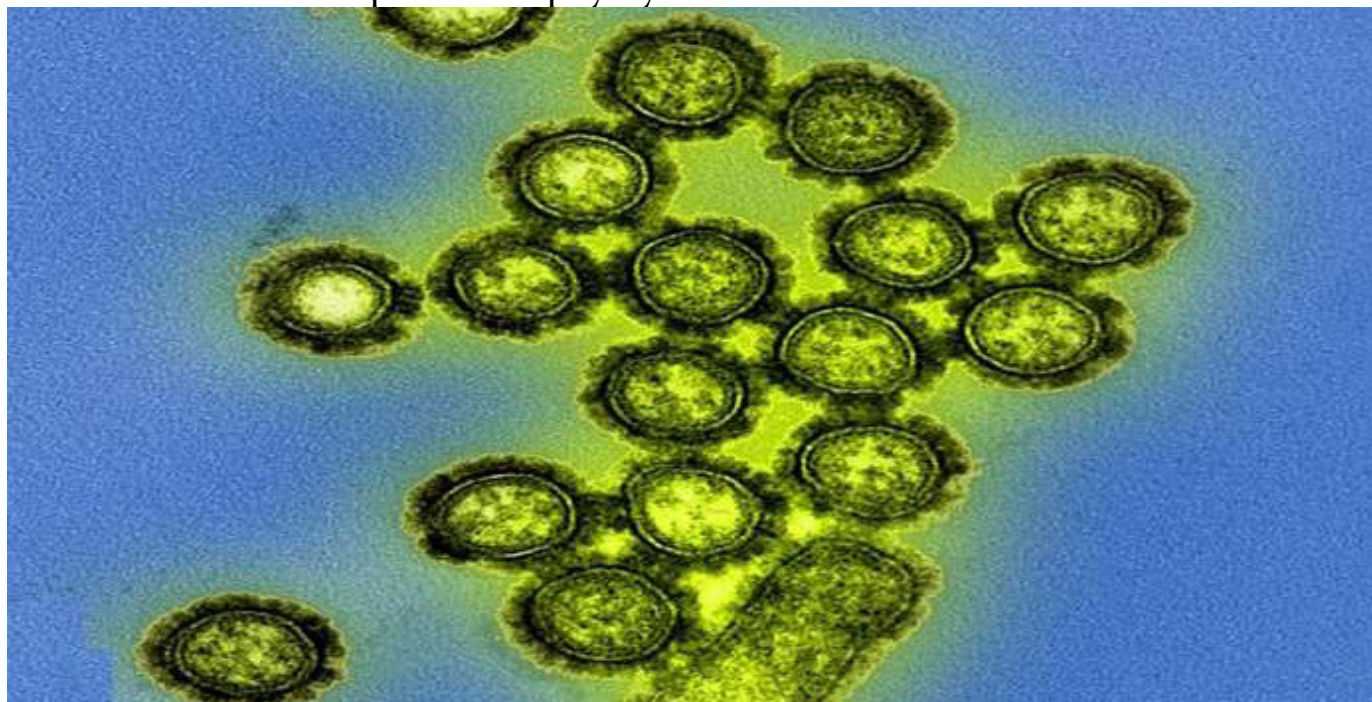
Zdroj:

Fabiánová, K., Prasečí chřipka, SZÚ, 2009

Novinky.cz

Slánská, N., Honkongská chřipka: Jak probíhala epidemie podobná koronaviru v roce 1968, Dotyk, 2020

Petr Bernatík

Virus H3N2 známý jako Hongkongská chřipka/foto msm.com

ŠAROVSKÁ ŘEMESLA

Při našich hrách v mládí na dolním konci cesty Drahovaly a u lanfeštu (mlýnský náhon) nešlo přeslechnout ostrý zvuk pily a přehlédnout drobnou postavu Františka Mikla z domku č. p. 45, v té době mlýnského pilaře. Z kmenů stromů řezal desky různých velikostí a kolem se povalovaly hromady hoblin a pilin.

Pila patřila mlynáři Antonínu Hrubošovi, č. p. 1 a později jeho dceři – slečně mlynářové. Stála pod velkým přístřeškem tam, kde končil mlýnský náhon, který chod pily a mlýnského zařízení spouštěl, ale ne společně. Kdo šel nahoru po cestě

Drahovaly slyšel některý den klapot mlýna, jindy zase řezání pily a u ní velice pracovitého skromného strýčka Miklovoho – mistra pilaře.

V době, kdy byl skoro v každé chalupě potřebný vůz, malý nebo velký žebříňák ke sklizni úrody z polí, bylo také potřeba mistra koláře, který by polámané kolo opravil, nebo udělal nové. Tím byl Augustin Čechmánek z domku č. p. 6. A že to uměl, bylo vidět, když si hospodář opravené nebo nové kolo odvážel. Byl to opravdu mistr. Kolářskou dílnu měl v chalupě. Chodilo se do ní dveřmi ze

Cestář Ondra s manželkou (psali jsme o něm v minulém čísle)

staré cesty, kde měl také naskládané dřevo potřebné na výrobu loukotí a ramen kola. Z hromady hoblin jsme hledaly ty nejdelší a nejvíce pokroucené na různé ozdoby.

Gusta, jak se mu říkalo, byl oblíbený u sousedů, se kterými po práci poseděl u Ondrášků č. p. 39 „Na bařině“, kde se scházela „rada starších“. V květnu 1945 byla v jeho chalupě ošetrovna frontových vojáků. Po smrti Gusty odjíždí tetička Poluška (Apolena), tak jsme jí říkali, za synem Emilem do pohraniční do Varnsdorfu.

Když na ně teď vzpomínám, mám z dětství výčitky a strýčkovi se omlouvám. Bývali naproti nás, cesta byla úzká a viděli jsme si do oken a do dveří. V těch byl obrlicht (světlík) a bylo vidět do jejich síně, kde na zdi visely velké hodiny. Každý večer pravidelně strýček rozsvítil petrolejku, pověsil ji, stoupl si na stoličku a hodiny obřadně natahoval. Nevím, co nás k tomu vedlo, mou kamarádku ze sousedství Vlastu a mne, že jsme si u našich dveří stouply na dva schodky, dívaly se na něho a smály se. Po čase na to přišli rodiče a byl konec našeho pozorování i smíchu.

Tolik písniček je o řemeslech, jedna o bednářích: „A já pořád, kdo to tluče a to bednář na obruče“. Hodila se na mistra bednáře Josefa Vyoralu z domku č. p. 61. Šarovští hospodáři potřebovali dřevěné nádoby různých velikostí a tvarů. Soudky a sudy (říkalo se bečky), díže a kádě. Tyto se používaly k různým účelům, například na uskladňování obilí. Praktická byla široká kád', která měla dřevěné uši, aby se dala přenášet. Tato se používala třeba na

A. Popelka/foto archiv M. Pajtinové

přepravu sypkých hmot, nebo na zpracování ovoce a jeho kvašení. Dobře také posloužila na zachycování dešťové vody. Této nádobě se říkalo trečaft. Pak to byly putýnky na nošení vody ze studny, potřebné v domácnosti. Vzpomínám si, že každý večer stála putýnka s vodou v kuchyni, to pro případ, že by někdo v noci vodu potřeboval. A nelze zapomenout na máselnici potřebnou ke stloukání másla. Na všechny tyto nádoby měl bednář připravena i potřebná prkna. Na malé bečky a putýnky prkýnka – dužiny, na sudy velká prkna – duhy. Poslední údery do obručí jistě splňovaly jeho přání – spokojenost spoluobčanů s odvedenou prací. Ještě dnes by se našla u někoho na půdě putýnka nebo soudek od mistra bednáře

tesař Antonín Ondráš u svého včelína

Josefa Vyorala.

Z archivních zápisků šarovských řemesel se uvádí v roce 1946 také František Vyoral jako bednář, bohužel o něm a jeho řemesle vzpomínky nemám.

Další řemeslo známé z písničky „Stavěli tesaři zedníkům lešení“, bylo velmi důležité pro celou dědinu. Z archivních zápisků vyplývá, že v uvedených letech působili na Šarovech tito tesaři: v roce 1870 Jančara František, č. p. 12 a Ondráš Matěj, č. p. 46, v roce 1904 Blažek Josef, č. p. 52 a v roce 1907 Popelka Josef, č. p. 37. Moje osobní vzpomínka bude na mistra tesaře a stolaře Antonína Ondráše z domku č. p. 46 Na Kopci. K tesařině přilnul od svého otce, také tesaře. Byla radost sledovat strýčka, jak velký kmen připravuje ke zpracování na trám potřebné délky a šířky. Na jednom konci upevnil červeně

obarvený provázek, po délce kmenu přitáhl k sobě, brnknul a bylo označeno. Totéž udělal ještě opakovaně a měl tak označeny hrany budoucího trámu.

V určitých vzdálenostech vytvořil záseky a širokou sekerou, širočinou, pak postupně kmen osekával ze všech stran. Byla radost sledovat jej při práci. Z každého jeho pohybu bylo zřejmé, jak ho tato práce baví.

Otesané trámy ukládal pod střechou u chalupy, aby vysychaly. Za tesařskou prací jezdil i se svými pomocníky – skoro tesaři - do blízkého i vzdáleného okolí.

Strýček byl i stolařem a truhlářem a byla to jeho oblíbená práce. U šarovských hospodářů byly potřebné žebře malé i velmi dlouhé, hrábě, topora a násady a jiné dřevěné potřeby, také stoly, stoličky i kredence, vyrobeny v jeho „řízni“ (tak nazývali

dílnu na řezání dřeva). Tato byla spojena s chalupou a v roce 1912 mu bylo povoleno rozšířit ji o několik metrů.

V pozdějších letech, ve starším věku, mu již stačila malá dílna na komoře „verkštat“. Všude bylo plno hoblíků a dlátěk různých velikostí, pil a všechno potřebné pro práci se dřevem.

Ráda jsem tam chodila, měla jsem ráda strýčka Ondráše, jeho milované včeličky, holuby a hrdličky, vůni dřeva kolem. A také proto, že strýček rád pracoval s mým tatínkem, kterého tato řemesla hodně naučil.

Strýc Ondráš se dožil požehnaného věku a na svých devadesátinách si ještě zatančil při své oblíbené písničce „Stavěli tesaři....“.

Libuše Langrová

práce bednáře Josefa Vyorala

VOLEBNÍ VÝSLEDKY

Přinášíme vám výsledky voleb do krajského zastupitelstva Zlínského kraje v šarovském volebním obvodu. Volební účast se na Šarovech dostala k 44 %. Níže uvádíme přehled politických stran a hnutí a počet hlasů, který na Šarovech obdržely.

1) ANO.....	24 hlasů
2) KDU - ČSL	15 hlasů
3) Česká pirátská strana.....	14 hlasů
4) Starostové a nezávislí	13 hlasů
5) Občanská demokratická strana	7 hlasů
6) Trikolóra - Soukromníci - Nezávislí	6 hlasů
7) Svoboda přímá demokracie	5 hlasů
7) Česká strana sociálně demokratická	5 hlasů
9) Komunistická strana Čech a Moravy	3 hlasy
10) Demokratická strana zelených	1 hlas
10) Rozumní - Petr Hannig	1 hlas
10) Sdružení pro republiku - Republikánská strana	1 hlas

LÉKY PRO OSOBY V KARANTÉNĚ

Doporučení ČLnK pro pacienty: Zajištění léčivých přípravků během karantény

Při současné krizové situaci, kdy někteří lidé nemohou vycházet ze svých domovů, přichází Česká lékárnická komora s doporučeným postupem, jak si mohou obstarat svoje léky v období karantény.

1 Dochází vám dlouhodobě užívané léky? Nebo máte předepsané nové léky?

Obrátte se nejprve na zdravého rodinného příslušníka nebo blízkou osobu, aby vám je vyzvedl v lékárně, kde léky obvykle vyzvedáváte nebo nejbližší lékárně v okolí.

2 Nemůže vám léky vyzvednout někdo blízký?

Obrátte se telefonicky/e-mailem na svoji lékárnou, nejbližší lékárnou v okolí nebo organizaci poskytující charitativní donaškové služby ve vašem městě. Domluvíte se na donášce potřebných léků domů.

Při rozhovoru vám mohou být pokládány následující dotazy:

Potřebujete své léky okamžitě nebo máte ještě nějakou zásobu?

Užíváte léky dlouhodobě, nebo je máte předepsány nově?

Neužíváte nějaké další léky, či doplňky stravy?

Nemáte nějaké nové obtíže?

Nezměnil se váš zdravotní stav?

Může lékárník zaměnit váš lék, pokud v lékárně nebude dostupný, od jiného výrobce se stejnou účinnou látkou (využit tzv. generické substituce)?

Následně se s konkrétní lékárnou nebo organizací domluvíte na způsobu předání lékařského předpisu.

3 Léky vám budou doručeny domů dle konkrétní domluvy.

Prosíme o trpělivost. Lékárníci mohou být vytiženi.

V okamžiku, kdy vám budou léky doručovány, mějte prosím na ústech roušku nebo jakkoliv zakrytá ústa a nos na ochranu sebe i druhých.

Lékárny jsou pro zajištění zdravotní péče o obyvatelstvo zcela nepostradatelné.

Lékárníci zůstávají v lékárnách pro své pacienty, aby byla tato zdravotní péče zachována v maximální možné míře.

Přírodu nějaký virus nezajímá, ta si barví podzim bez ohledu na okolnosti

BLAHOPŘEJEME

Dagmar Fusková

červenec 2020 - 70 let

Blahopřání paní Libuši
Pivodové (z minulého
čísla)

Blahopřání paní Dagmar
Fuskové

TĚŠÍME SE NA

(za předpokladu, že okolnosti dovolí)

Hodové zpívání - 7. 11. 2020

Hodový fotbal - 8. 11. 2020

Štědrovečerní koledování u kapličky - 24. 12. 2020 ve 20:00

